

Eläkkeeltä töihin -kysely 2020

*Eläkeläisten kokemuksia, asenteita ja
motiiveja eläkkeellä työskentelystä*
Kyselyraportti

Projektiasiantuntija Kari Hiltunen,
Eläkkeeltä töihin -hanke

1. TIIVISTELMÄ

Eläkeliitto suoritti 18.11.–18.12.2020 välisenä aikana kyselyn Eläkeliiton jäsenille. Kysely tehtiin sähköpostikyselynä 5 000 henkilön otoksella liiton jäsenrekisteristä. Kyselylomake oli myös avoimena linkkinä liiton verkkosivuilla, Vivo-lehdessä 2.12.2020 ja ET-lehdessä 3.12.2020.

Kyselyn tavoitteena oli selvittää, kuinka moni eläkeläinen tekee eläkkeen lisäksi työtä. Samalla kysyttiin heidän työntekonsa motiiveja sekä sitä, miten työnantajat ovat suhtautuneet eläkkeeltä töihin palaaviin. Kyselyssä haluttiin myös selvittää, millaista työtä eläkeläiset tekevät sekä miten he löysivät työpaikkansa. Kyselyyn saatiin yhteensä 861 vastausta.

Halu tehdä työtä on edelleen suuri

Eläkeläiskysely osoittaa, että merkittävä osa eläkeläisistä olisi vielä valmis tekemään töitä eläkkeen ohella. Työnteon koetaan antavan sisältöä elämään ja sosiaalisten suhteiden merkitys työnteossa on suuri. Ne, jotka tekevät töitä eläkkeellä ollessaan, kokevat työnantajien suhtautuvan heihin hyvinkin positiivisesti. Osa vastaajista kokee, että eläkeläisille pitäisi olla erityisesti eläkeläisille suunnattuja rekrytointipalveluja, jotka ovat nimenomaan erikoituneet eläkeläisten työnvälitykseen.

Selkeä este työnteolle oli monelle vastaajista heidän terveystilanteensa, jonka vuoksi katsottiin, ettei enää jaksaa tehdä työtä. Avovastauksista kuitenkin ilmenee, että osa kokee työnteon parantavan omaa mielenterveyttään ja he ovat siksi valmiita työskentelemään vielä eläkeiässä.

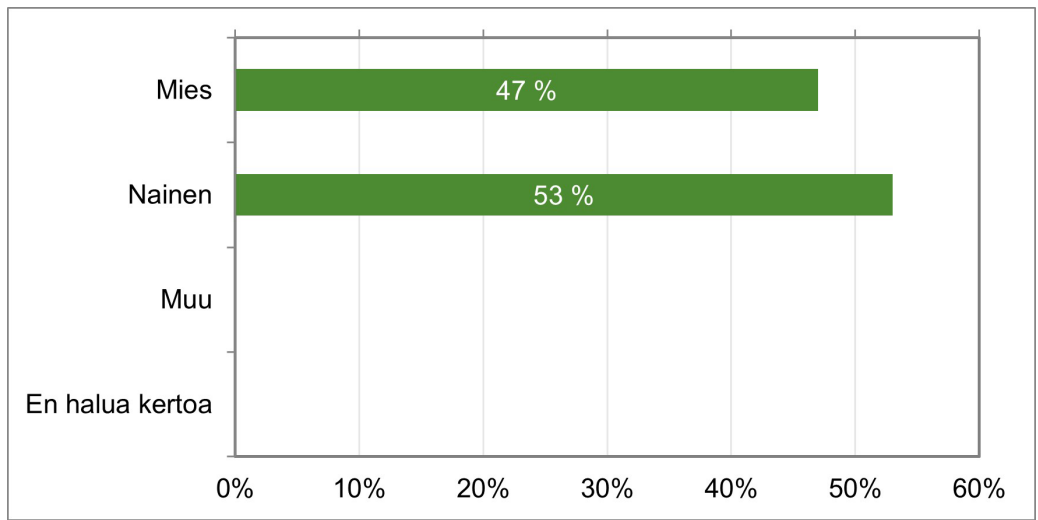
Moni kokee myös ansainneensa pitkän työuran jälkeen eläkkeellä olon. Nämä vastaajat haluavat panostaa vapaa-aikaansa ja matkustella sekä nauttia lastenlasten kanssa yhdessäolosta.

Kyselyn selkeänä johtopäätöksenä on se, että mahdollisuudesta työskennellä eläkkeellä on yhteiskunnassa tehtävä selkeä tavoitetila, jota on eri kannusteista edistää. Eläkeläisten työmahdollisuuksien lisääminen hyödyttää myös koko kansantaloutta. Informaatiota työnteosta eläkkeellä on myös selkeästi lisättävä.

2. KYSELYN TULOKSET

Kyselyyn saatiin yhteensä 861 vastausta, joka on riittävä luku arvioida kyselyn tuloksia valtakunnallisesti. Vastaajista oli 452 naisia (53 %) ja miehiä 406 (47 %). Naisten osuus vastaajista (53 %) oli hieman pienempi kuin heidän osuutensa kaikista eläkkeensaajista (55 %).

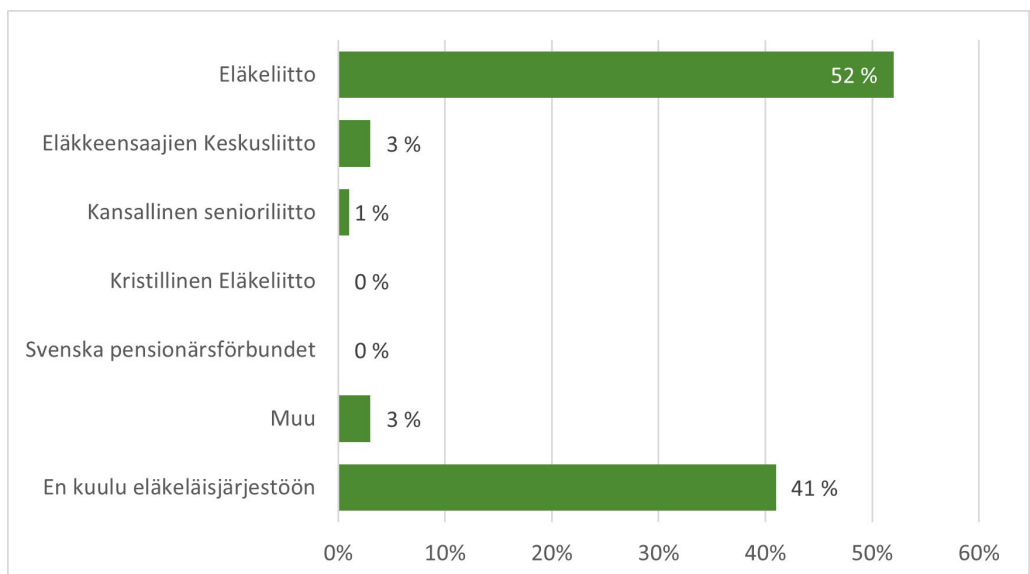
Kaavio 1

2.1. Jäsenyys eläkeläisjärjestöissä

Vastanneista 52 % on Eläkeliiton jäseniä. Muihin eläkeläisjärjestöihin kuului noin 7 % vastaajista ja 42 % ei kuulunut mihinkään eläkeläisjärjestöön.

Kaavio 2

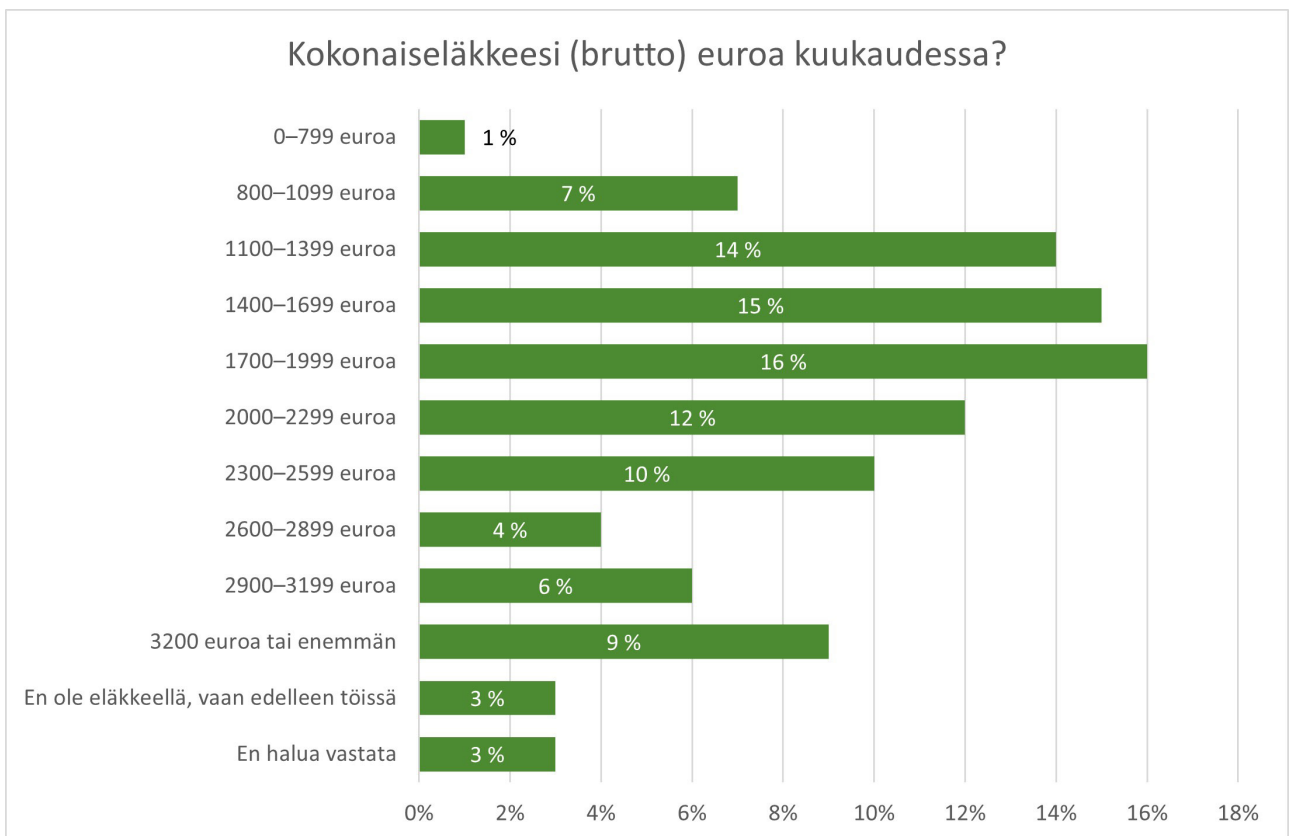
2.2. Vastaajien eläketulojakauma

Kyselyyn vastanneista 8 % (68 henkilöä) ansaitsi bruttoeläkettä/kk alle 1 100 euroa. Tuloluokkaan 1 100 – 1 700 euroa/kk kuului vastaajista 254 henkilöä (29,5 %). Vastaajista 239 henkilöä (28 %) kuului tuloluokkaan 1 700 – 2 400 euroa. Yli 2 300 euroa/kk eläkettä ansaitsi 249 henkilöä (29 %).

Suomen kaikista eläkkeensaajista sai eläkettä alle 1 100 euroa/kk 25,8 %. Tuloluokkaan 1 100 – 1 700 euroa /kk kuului Suomessa 35 % eläkeläisistä. Eläkeläisistä Suomessa kuului tuloluokkaan 1 700–2 400 euroa/kk noin 27 %. Yli 2400 euroa/kk ansaitsi 12,5 % eläkeläisistä.

Kyselyyn vastanneista noin 43 % ilmoitti tehneensä viimeisen vuoden aikana vapaaehtoistyötä.

Kaavio 3

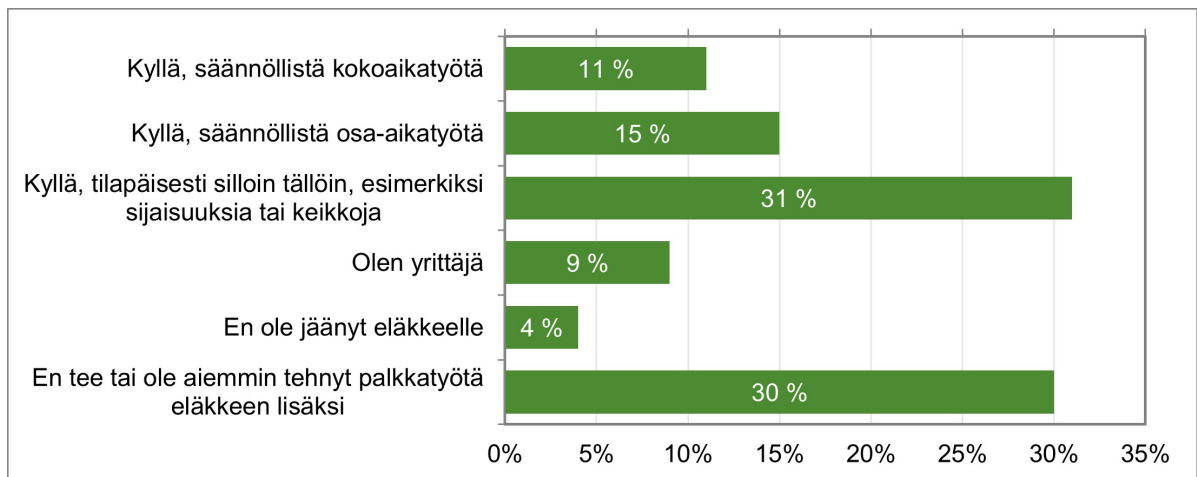
2.3. Työnteko eläkkeellä

Lähes 70 % kyselyyn vastanneista ilmoitti tekevänsä tällä hetkellä töitä eläkkeellä ollessaan. Sijaisuuksia tai keikkatöitä ilmoitti tekevänsä yli 31 % vastanneista. Säännöllistä osa-aikatyötä ilmoitti tekevänsä 15 % vastanneista ja kokopäivätyötä 11 %. Tämä kertoo siitä, että eläkkeellä oleville on halu vielä jatkaa työntekoa eläkkeellä ollessaan. Näyttää kuitenkin siltä, että tässä kyselyssä vastanneet tekevät keskimäärin enemmän töitä eläkkeellä kuin eläkeläiset yleensä. Mielenkiintoista oli, että vastaajista lähes 10 % eläkeläisistä ilmoitti toimivansa yrittäjänä.

Kaavio 4

Teetkö tällä hetkellä tai oletko aiemmin tehnyt ansiotyötä eläkkeen lisäksi

Vastaajien määrä 861

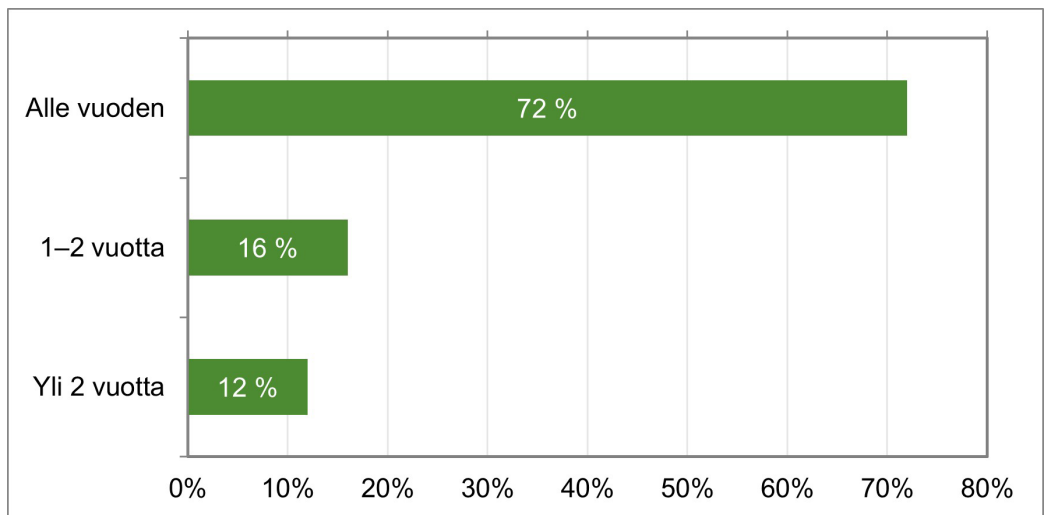
Lähes 70 % kyselyyn vastanneista ilmoitti tekevänsä työtä eläkkeellä ollessaan.

Eläkkeeltä palattiin töihin alle vuoden kuluttua eläkkeelle jäämisen jälkeen, joten töihin palaaminen on sitä todennäköisempää, mitä vähemmän aikaa on kulunut eläkkeelle jäämisestä.

Kaavio 5

Kuinka kauan olit eläkkeellä ennen kuin palasit töihin?

Vastaajien määrä 568

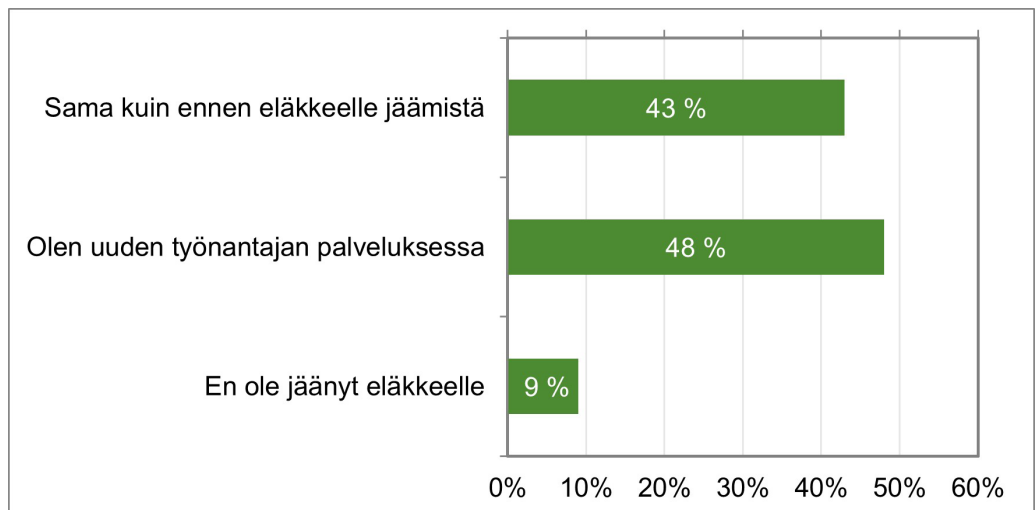

Mielenkiintoista oli, että lähes puolet (48 %) vastaajista ilmoitti menneensä uuden työnantajan palvelukseen palatessaan työelämään. Työsopimukset olivat toistaiseksi voimassa olevia 60 % vastanneista.

Kaavio 6

Työnantajasi on tai oli

Vastaajien määrä 600

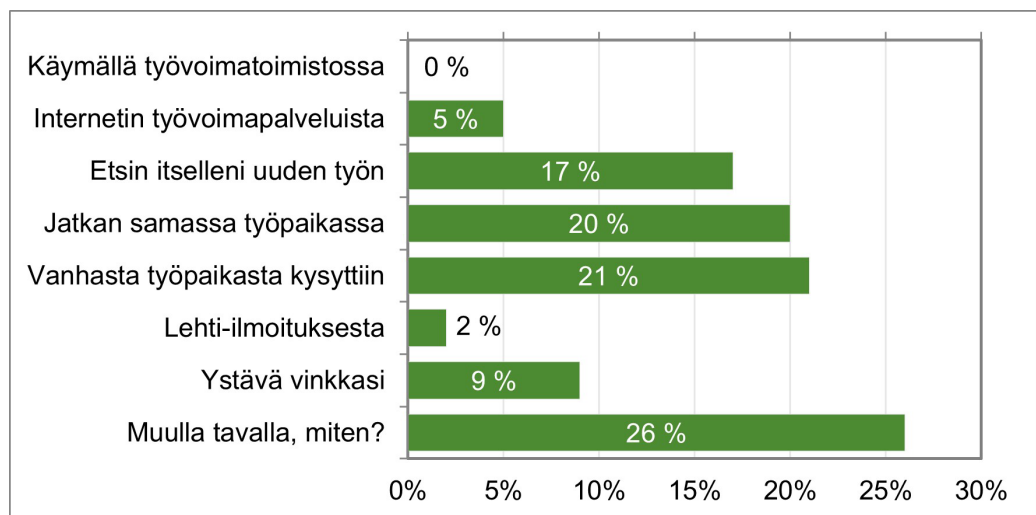

Työpaikan löytymisessä suurin osuus (41 %) oli niillä henkilöillä, jotka ilmoittivat menneensä vanhan työnantajan palvelukseen joko itse hakeutumalla tai vanhan työnantajan pyynnöstä. Lähes 18 % vastanneista ilmoitti etsineensä työpaikkansa ja 5 % vastanneista ilmoitti joko perustaneensa yrityksen tai jatkaneen yrittäjänä. Mielenkiintoista vastauksissa oli myös se, että vain 15 (1 %) vastaajaa ilmoitti löytäneensä työn työvoimatoimistojen kautta.

Kaavio 7

Miten löysit työsi?

Vastaajien määrä 600

2.4. Työnantajan tausta

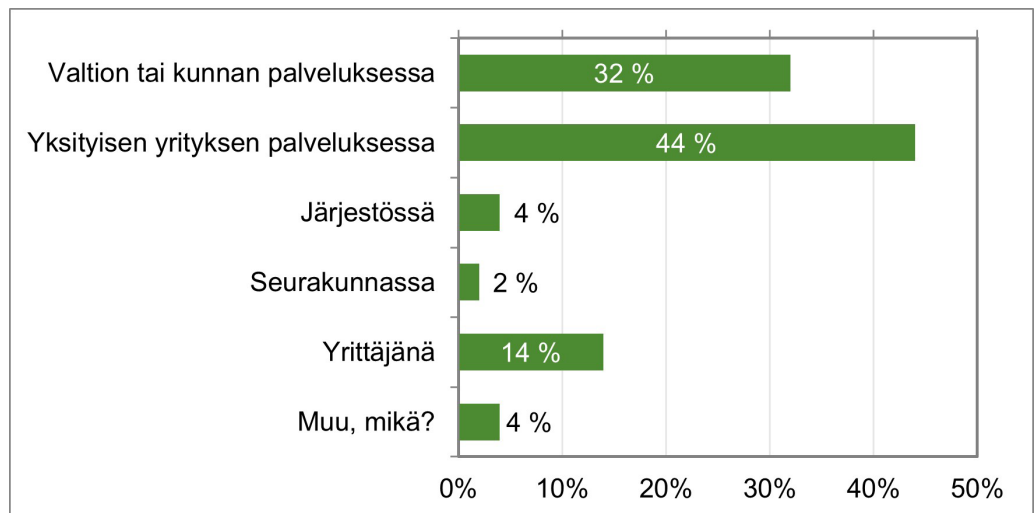
Kyselyyn vastanneista 44 % ilmoitti työskentelevän yksityisessä yrityksessä ja kolmannes (31 %) julkisen sektorin palveluksessa. Merkittävää oli, että 14 % vastanneista ilmoitti työskentelevänsä yrittäjänä.

Toimialoittain tarkasteltuna suurimman ryhmän muodostivat sosiaali- ja terveysalalla työskentelevät, joita vastanneista oli 26 %. Rakentamisen ja teknisen toimialalla ilmoitti työskentelevänsä 14 % vastaajista. Kaupan ja kuljetusalan henkilöitä oli 16 % vastaajista. Opetus-, hallinnointi- ja asiantuntija-alalla työskenteli 17 % vastaajista.

Kaavio 8

Millä sektorilla työskentelet tai työskentelit?

Vastaajien määrä 600

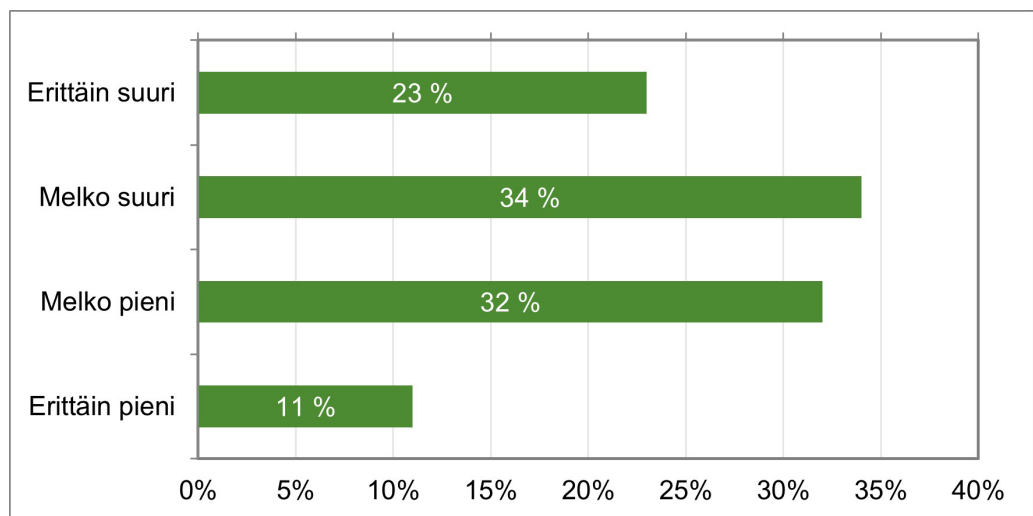
2.5. Ansiotulon merkitys eläkeläiselle

Kysyttäessä ansiotulon merkitystä toimeentuloon vähän yli puolet vastaajista ilmoitti sen olevan joko erittäin suuren tai melko suuren (57 %). Noin 40 % vastaajista ilmoitti ettei ansiotuloilla ole kovinkaan suurta merkitystä toimeentulossa.

Kaavio 9

Kuinka suuri merkitys ansiotuloilla on toimeentulossasi?

Vastaajien määrä 600

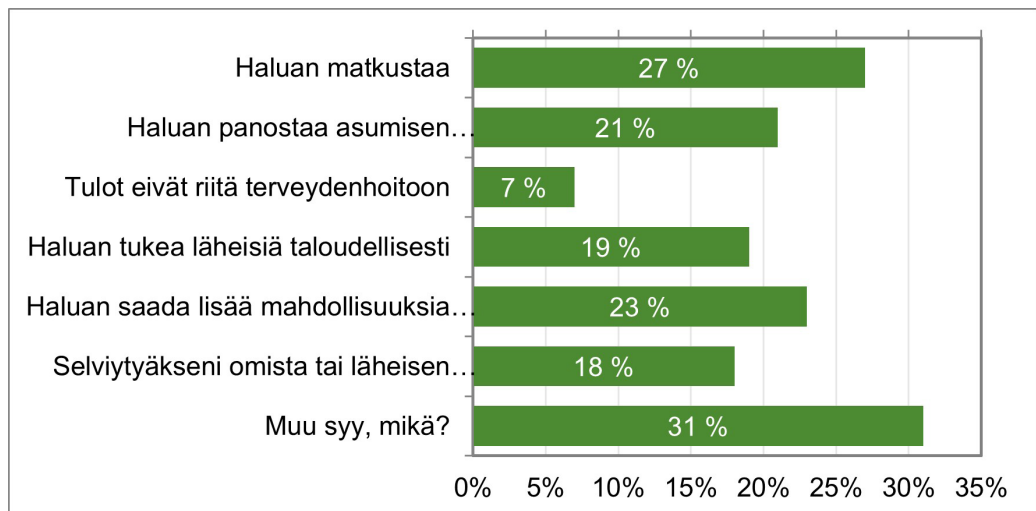
2.6. Työnteon motiivit

Kysyttäessä vastaajilta, mikä heitä motivoi työskentelyssä eläkkeen ohella, lähes 80 % vastaajista ilmoitti tekevänsä työtä, koska kokee sen olevan mielenkiintoista ja työpaikan tarjoamat sosiaaliset suhteet ovat hänelle tärkeitä. Vastaajista 15 % ilmoitti tekevänsä töitä, koska eivät tule toimeen pelkällä eläketulolla. Lähes puolet (47 %) vastaajista ilmoitti rahoittavansa lisäansioilla matkustamista tai asumisviihtyvyyttään. Vastanneista 20 % ilmoitti tukevansa lisätuloillaan lasten toimeentuloa.

Kaavio 10

Mistä syistä haluat lisäansioita?

Vastaajien määrä 600

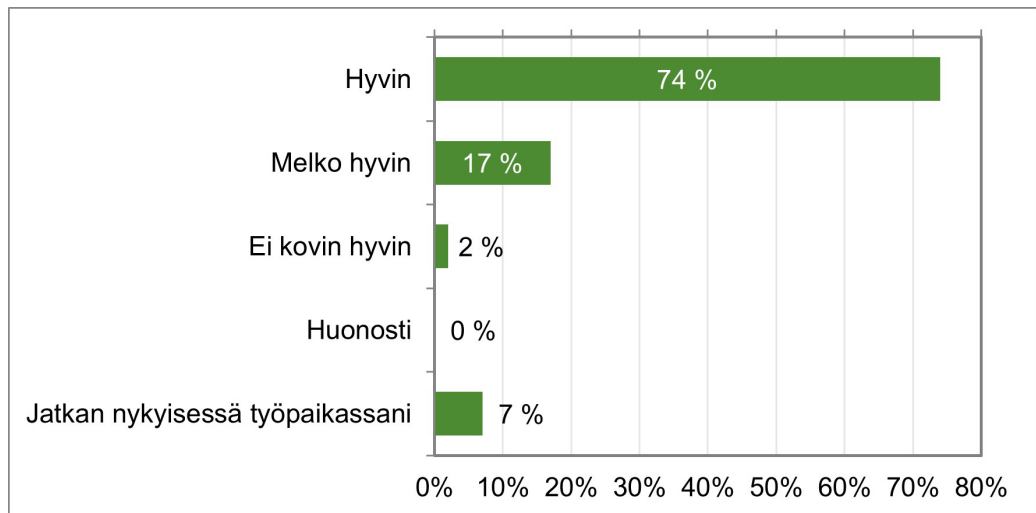
Lähes kaikki vastaajat (90 %) kokivat, että heidät on otettu hyvin vastaan työpaikalla.

Lähes 60 % vastaajista, jotka eivät nyt työskentele ilmoittivat harkinneensa eläkkeeltä töihin palaamista, mutta eivät ole kuitenkaan palanneet.

Kaavio 11

Miten koet, että sinut on otettu tai otettiin vastaan työpaikallasi?

Vastaajien määrä 600

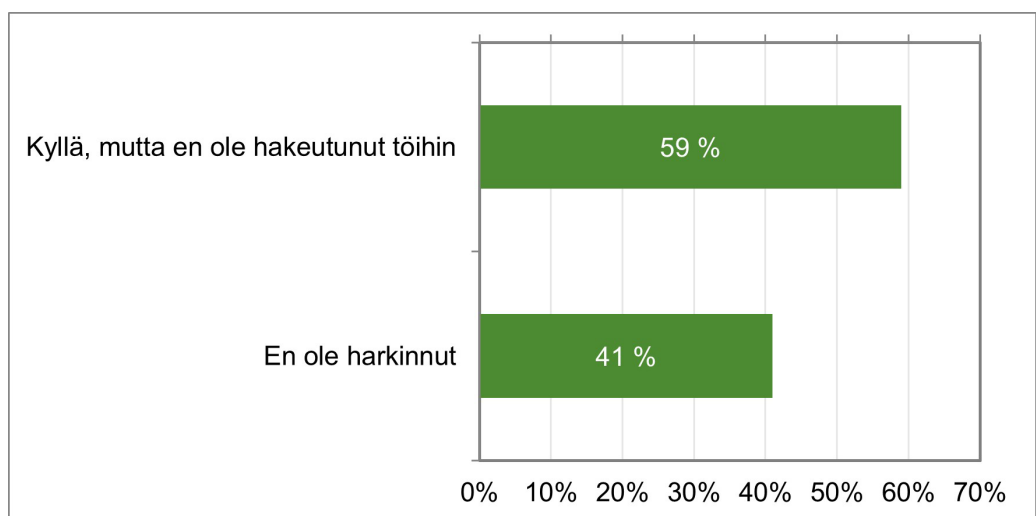

Kysyttäessä syytä, miksi ei ole palannut töihin, lähes 40 % ilmoitti, ettei uskonut työnantajan palkkaavan niin iäkästä enää töihin. Vastanneista 13 % ilmoitti terveydentilansa olevan esteenä työnteolle.

Kaavio 12

Oletko harkinnut eläkkeeltä töihin palaamista?

Vastaajien määrä 262

2.7. Avoimista vastauksista poimittuja kommentteja

”Työyhteisössä on vallalla mielipide, että eläkeläinen vie töitä nuoremmilta. Näinhän ei minun mielestäni ole koska teen töitä vain silloin kun joku on sairastunut tai muusta syystä pois töistä äkillisesti.”

”Jos onnistuisi jonkun työn tilapäisesti saamaan, niin heti alkaa paperisota...pitää ilmoittaa kelaan pienetkin tulot...asumistuen tarkistukseen. Ehkä saisin henkilökohtaisen avustajan työtä, mutta se on vain 30 h kk, joten palkka ei kata kunnolla sitä minkä saa tukea. Lisä ansio olisi tarpeen, kun yksin vastaa kaikista kuluista ja eläkkeen pienuus johtuu, kun olen hoitanut vammaista lastani ja tehnyt paljon osa-aikatyötä. Eipä siitä eläkettä kertynyt.”

”En minkäänlaisia esteitä tai asenteita, päinvastoin. Vanhasta työpaikasta kysyttiin 3 kk eläkkeellä olon jälkeen projektihommaan samalle osastolle missä olin ollut 35 vuotta. Vastaanotto oli lämmin ja ystävällinen. Olin työskennellyt kyseisellä osastolla 35 vuotta ennen eläkkeelle jäämistä (lähes kaikki vanhoja työkavereita, muutama samaan aikaan ko firmaan tulleita, pitkä yhteinen työhistoria”

”Itse en ole kokenut ikärasismia; päinvastoin. Nuoremmat kollegat ja opiskelijat jopa pyytävät päästä ohjaukseeni. Toimin myös AMK:ssa tuntiopettajana. Mielestäni ikäsyrrjintään vaikuttaa osittain se, että osa senioreista tuo esille haluttomuuden oppia uusia asioita töissä yms.”

”Jotkut arvostavat, jotkut eivät. Yleinen asenne on se, että eläkeläiset ovat vain tiellä ja me olemme pudonneet kehityksestä esim. tietotekniikan alueilla. Ja on vaivaloista opettaa meille kaikkea tietotekniikkaa, kun olemme sitä sukupolvea, joka ei ole läppäri sylissä syntynyt, emmekä välttämättä osaa kieliä. Ollaan vielä hitaita oppimaankin.”

”Osatyökyvyttömän eläke (puolet kokoeläkkeestä) on niin pieni, että työssäkäynti on välttämätöntä, muuten yksin elävä ei selviydy jokapäiväisistä menoista.”

”Kun on vielä suhteellisen hyvässä kunnossa, on hyvä, että saa tienata lisärahaa pienen eläkkeen lisäksi. Eläkettä odotan koska mieheni on jo eläkkeellä ja voimme tehdä yhdessä kaikkea kivaa, jos korona vain suo.”

”Työyhteisö, jossa töitä tein oli aivan eri kuin se missä työni ennen eläkkeelle jäämistä tein. Oli mielenkiintoista tutustua aivan toiseen alaan tässä iässä. Voisin vieläkin tehdä työtä, jossa vastuita ei työajan jälkeen ole niin kuin tällä hetkellä vapaaehtois-työssäni kahvilan hoitajana silloin tällöin.”

”Tämä on ollut hieno homma olla eläkkeellä töissä. Olen freelancer sopimuksella asiantuntijatehtävissä, joten vaan tuntipalkka on sovittu ja saan itse määritellä, koska olen töissä ja kuinka paljon teen tunteja. Käytännössä se on mennyt siihen, että

melkeinpä joka päivä töissä n. 5-6 h on tullut tehtyä/päivä kun kerran töitä on riittänyt ja on kysytty, että vieläkö teet, paitsi kesäisin n. 3 kk vapaalla ja joulun aikoihin 2-3 viikkoa.”

”Perustin oman toiminimen, kun jäin eläkkeelle vakituisesta työstä. Teen töitä noin puolet vuodesta. Ylimääräiset tulot käytetään asuntoremonttiin. Vaimo on vielä työelämässä. Aika ei kulu, kun tottunut tekemään töitä.”

”Turha puhua hoitajapulasta, kun samaan aikaan eläköityvät haluaisivat tehdä keikkahommia, mutta julma verotus ei kyllä houkuttele pitempään, kun totuus valkenee. Meitä vielä rangaistaan lisää eläköitymisen jälkeen. Tarttis tehdä jotain.”

”Varsinkin naisvaltaisilla aloilla on paljon meitä pienituloisia eläkeläisiä...meidän kaikkien taloudellisen tilanteen parantamiseksi olisi tehtävä jotain...eläkkeet ei nouse, hinnat nousee, kaikki kallistuu, etuudet pienenevät...ihminen pärjää pienellä, vaan ei olemattomalla!”

”Työnantajani palkkasi minut töihin kun olin täyttänyt jo 60v. He tarvitsivat kokenutta henkilöä vetämään 2-vuoden vesilaitoksen saneerausprojektia. Päätoimisesti, toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa projekteja riitti eläkkeelle jäämiseeni 63,5 vuotiaana asti. Välittömästi sen jälkeen työntuoja tarjosi projektihommia, ilman 40 h viikossa työvelvoitetta. Niitä on nyt sitten tehty 4,5 vuotta. Minulla on ns. vapaat kädet hoitaa hommia, etänä, työmailla tai toimistolla? Palkka maksetaan tehtyjen tuntien mukaan, joita kertyy n. 30-120 h kuukaudessa, riippuen projektista. Nyt on sovittuna ja alkanut uusi projekti, joka kestää kevääseen 2021 saakka. Se voi olla sitten se viimeinen, ”savotta”?”

”Tämä on tärkein juttu. Tuplaverotus pois eläketulosta! Olen maksanut verot siitä tulosta josta eläke on kertynyt. Nyt töissä ollessani eläke ja työansiot lasketaan yhteen. Pitäisi olla se eläketulon oma veroprosentti ja vasta kun työtulot ylittävät jonkun rajan, alkaisi mennä työtulosta ihan erikseen alhaista veroa. Vähän niin kuin pääomatuloista vakio prosentti, niin pieni, että palkkoja ei oteta ulos, kun kannattaa nostaa osinkoja. Kun tämä kahden veroprosentin systeemi on jo olemassa, ketä koskee, ketä ei”

”Vähän ennen vaimoni kuolemaa v. 2008 täytin 66-vuotiaana konsulttiyrittäjänä eläkehakemuksen. Jonkin aikaa sen jälkeen yrittäjäjärjestön edustaja pyysi minua ns. vakautushankkeen toteuttajaksi. Parin vuoden työskentely vakaviin vaikeuksiin joutuneiden yrittäjien auttamiseksi oli elämäni raskain mutta myös antoisin työrupeama. Elämäni paras palkka työstäni on ollut kun eräs asiakas kertoi että ilman yhteistyötämme hän olisi tehnyt itsemurhan. Tuon projektin aikana sain rinnalleni myös uuden puolison ja onnellinen perhe-elämä jatkuu. Myöhemmin jatkoin vielä jonkin verran konsultointia yrittäjänä. Lopetin yrittäkseni v. 2019.”

"Jos eläkeläisiä halutaan töihin, heillä voisi olla oma työnhakuväylä, olisi se sitten Te-toimiston sisällä tai muualla. Siellä olisi haettavana esim. osa-aikatöitä tai satunnaisia töitä. Eläkeläiset ovat sitoutuneita työntekijöitä ja luulisi heitä voivan työllistää esim. yksityrittäjien vapaapäivien tuuraajina, ruuhka-apuna ym. Se myös rohkaisisi hakemaan töitä, kun kaikkiin siellä oleviin paikkoihin haetaankin jo vanhempaa väkeä, Toki nuoremmille pitää antaa paikka jossain vaiheessa. riippuu tilanteesta."

"Eläkkeellä työssäkäyvää verotetaan liian ankarasti, koska esim. terveydenhuolto alalla eläkeläisten keikkailu on lähes "elinehto". Päivän parin sijaisuuteen on hankala saada ketään ja siksi me olemme niin kyllä arvoisia. Ja, kun tietää tilanteen on vaikea sanoa Ei, vaikka ei taloudellisen tilanteen takia tarvitsisi mennä. Siksi myös verotuksen kohtuullisuudella, voisi meitä kannustaa."

"Yhteiskunnan, sekä työnantajien on syytä antaa mahdollisuus niille virkeille terveille eläkeläisille työmahdollisuus., jos vain haluavat työskennellä. Useinhan eläkeläiset haluavat juuri niitä osa-aikatöitä, jotka eivät kovasti houkuttele muita, joka on ymmärrettävää koska osa-aika työllä ei elä, ellei ole myös muuta tuloa. Tuommehan me myös verotuloja. Eläkeläisten työvero on täysin päin Brinkkalaa. Itsekin, joka teen talvella kaksi h per/päivä palkka on vajaa 12 euroa/ h veroa menee alkuvuodesta 22% ja esim. viime loppu vuonna nousi 28%, se on väärin. Luulisi, että yhteiskunta kannustaisi tekemään työtä. Ei tarvitse yhteiskunnan maksaa asumistukea ym. tulonsiirtoja. Minä itse koen suurta tyytyväisyyttä, olen edelleen tarpeellinen. Työ pitää virkeänä, tuo ryhtiä sopivasti päivään. Toivon, että terveyttä riittää."

"Terveydenhuoltoalan eläkkeellä oleville ammattilaisille on työvoimapulan vuoksi tarjolla työkeikkoja. Mielelläni olisin vielä työelämässä, mutta mistä edes kyselen? Olen kaivannut seniori-ikäisten "työnvälitystoimistoa". Pidän myös ristiriitaisena, ettei lainsäädäntö osaltaan tue eläkeiän nostamista 68:sta 70:een (mm. oikeustoimikelpoisuus). Kansallinen ikäohjelma korostaa ikääntyvien toiminnallisuutta ja vapaaehtoistyötä. Eläkkeelle jäätyäni olen tehnyt aktiivisesti vapaaehtoistyötä kahdessa eri yhdistyksessä kahden vuoden ajan. Vuoden 2021 alusta palaan takaisin vapaaehtoiseksi. Pidän siitä, mutta pakostakin mieleeni nousee tunne vähempiarvoisuudesta. Olen vapaaehtoinen ja yhdistyksen työntekijät ovat ammattihenkilöitä. Siitäkin huolimatta, että osaamiseni ja kokemukseni ovat moninaisemmat. Olen voimavara, mutta en kuitenkaan ole. Haluaisin enemmän. Kiitos, että lähditte selvittämään asiaa"

"Pääkaupunkiseudulla on runsaasti tarjolla osa-aikatyötä myös eläkeläisille. Palkkataso ei ole kovin korkea. Työn merkitys on enemmänkin siinä, että se rytmittää päivää, voi tavata ihmisiä ja tehdä merkityksellistä työtä toisten hyväksi eli palvelua esim. vammaisia tai vanhuksia. Lisäksi toimin vapaaehtoissovittelijana, josta saa verottoman juttukohtaisen korvauksen ja jatkuvan laadullisesti erittäin hyvää lisäkoulutusta. Sovittelu on luovaa ongelman ratkaisua ja ihmisten kanssa toimimista"

"Nykyisin on edelleen vallalla vanha kolmikanta-ajattelu (ihminen opiskelee, käy töissä ja on sitten eläkkeellä). Opiskelun ja työn raja on lieventynyt, mutta työn ja eläkkeen raja on yhtä jyrkkä kuin ennenkin. Mistä mahtaa johtua, että sillä hetkellä, kun ihminen sulkee viimeisen kerran työpaikkansa oven takanaan, hänen osaamisensa ja kokemuksensa nollautuu ja hänestä tulee ongelmajätettä.

Eläkeläisiin kohdistuu reservaattiajattelu. "Ihan kiva, kun teillä on kerho- ja muuta toimintaa ja olette pirteitä, mutta pysykään herran tähden niissä omissa porukoissanne, älkääkä tulko sotkemaan työssäkävien asioita, kun teistä ei ole muuta kuin vaivaa. Tehän kuormitatte sosiaali- ja terveystalot, romutatte huoltosuhteen ja kestävyysvajekin on teidän syytänne!"

"Olisi korkea aika heittää vanhat ajatukset romukoppaan ja siirtyä elinkaariajatteluun. Siinä ihmisen ajankäyttö jakaantuu opiskeluun, työssä käyntiin ja vapaa-aikaan. Eläkkeelle siirtyminen tarkoittaa ainoastaan ajankäytön suhteiden muuttumista."

"Yrittäminen eläkkeellä on ollut paras ratkaisu ikinä. "Pitää vain tehdä minkä kykenee tekeen vaaditussa aikataulussa tuntiveloitus pohjalla."

"Kun olen seurannut tätä keskustelua ns. eläkeputken poistamisesta, ihmettelen, miten vielä työiässä olevat ihmiset eivät ole enää kiinnostuneita tekemään työtä. En yleistä tätä, mutta haastatteluissa otetaan juuri tällainen esille. Sanotaan että eikö riitä että on tehnyt jo pitkän työuran. Minä olen ollut työelämässä 18-vuotiaasta lähtien. Kouluttautunut välillä lisää, mutta tehnyt aina työtä. Minulla on perhe ja heiltä olen saanut tukea käydä vielä töissä. He välillä toppuuttelevat ja kysyvät jaksanko varmasti tehdä sitä vielä."

"Asuminen ym pääkaupunkiseudulla niin kallista, että yksinelävän hyvätkään eläketulot eivät tahdo riittää. Eläke- ja ylimääräisten tulojen verotusta tulisi ehdottomasti laskea"

"Verotus on aivan liian kovaa yksin asuville ja lisäksi sekin, että kun eläkkeellä ei tule toimeen, niin töitä on pakko etsiä. lisäksi olen paljon kuullut mummien keskustelua joulusta ja siitä, että kun ostetaan velaksi lahjoja lastenlapsille ja sitten taas kuukausia maksetaan niitä. tähänkin saisi antaa vinkkejä, että ei tartteisi velkaantua sen vuoksi, kun jo muutenkin on menot suuremmat kuin tulot, ilman lisäansioita. suomessa ei koskaan päästä siihen, että naisten palkat saavuttaisivat miesten palkkatason."

3. YHTEENVETO JA PÄÄTELMÄT

Halu tehdä työtä on edelleen suuri

Eläkeläiskysely osoittaa, että merkittävä osa eläkeläistä olisi vielä valmis tekemään töitä eläkkeen ohella. Työnteon koetaan antavan sisältöä elämään ja sosiaalisten suhteiden merkitys oli suuri työnteossa. Ne, jotka tekevät töitä eläkkeellä ollessaan, kokevat työnantajien suhtautuvan heihin hyvinkin positiivisesti. Osa vastaajista kokee, että eläkeläisille pitäisi olla erityisesti eläkeläisille suunnattuja rekrytointipalveluja, jotka ovat nimenomaan erikoituneet eläkeläisten työnvälitykseen.

Selkeä enemmistö vastaajista haluaa tehdä osa-aikatyötä tai määräaikaisia keikka- tai projektitöitä. Näin työnteosta ei muodostu liian kuormittavaa ja voi vapaasti järjestellä muita menojaan.

Osalle vastaajista työnteon motiivi on se, että pienellä eläkkeellä ei tule toimeen. Moni haluaa lisäansioilla myös tukea lastensa elämää. Monille lisäansio antaa myös mahdollisuuden matkusteluun sekä asumisviihtyvyyden parantamiseen. Kuitenkin aiempien tutkimusten mukaan pienituloiset eläkeläiset hakeutuvat keskimäärin vähemmän töihin.

Moni työssä oleva eläkeläinen kokee verotuksen olevan liian ankaraa, joten työnteosta huolimatta yhteiskunta ottaa liian suuren osan ansiotuloista verotuksen kautta. Tähän asiaan Eläkeliiton toivotaan kiinnittävän huomiota.

Moni vastaajista korostaa eläkeläisten työnteon myönteistä vaikutusta kansantalouden näkökulmasta. Tämän vuoksi yhteiskunnan kannattaisi kannustaa työnteoon verotusta keventämällä. Eläkeläisten työnteko voisi helpottaa myös ala- ja yrityskohtaista työvoimapulaa.

Mielenkiintoista on myös se, että moni ryhtyi tekemään työtä yrittäjänä tai jatkoi yritystoimintaansa eläkeiän saavuttamisen jälkeen.

Alueellisesti vastauksissa ilmenee, että pääkaupunkiseudulla pientuloisen eläkeläisten on vaikeampi työllistyä, vaikka siellä on enemmän työpaikkoja tarjolla. Maaseutumaisissa kunnissa työtä on tarjolla vähemmän, mutta yrittäjäyys on siellä yksi mahdollisuus työllistää itsensä.

Kielteisesti vaikuttavat tekijät eläkkeen ohella tehtävän työn halukkuuteen

Yhden selkeän ryhmän vastaajista muodostavat ne henkilöt, jotka kokevat, ettei eläkeläisten ole syytä tehdä töitä eläkeiän saavuttamisen jälkeen sen takia, että he vievät nuorilta työpaikkoja ja näin estävät nuoria työllistymästä.

Moni vastaajista kokee, että kireä verotus ei kannusta työntekoon eläkkeen ohella. Avoimissa vastauksissa nousee esiin myös se, että töiden saaminen voi vaikeuttaa asumistukeen. Sosiaaliturvauudistuksessa tällaiset ”kannustinloukut” tulleetkin huomioida. Osa myös kokee, että työnantajien asenteissa on korjaamisen varaa, sillä ikääntyneiden työntekijöiden ei uskota olevan riittävän tehokkaita työntekijöitä nuorempiin verrattuna.

Selkeä este työnteolle on monelle vastaajasta heidän terveystilanteensa, jonka vuoksi katsotaan, ettei enää jaksaa tehdä työtä. Avovastauksista kuitenkin ilmenee, että osa vastaajista kokee työnteon parantavan omaa mielenterveyttään ja he ovat siksi valmiita työskentelemään vielä eläkeiässä. Moni kokee myös ansainneensa eläkkeellä olon pitkän työuran jälkeen. He haluavat panostaa vapaa-aikaansa ja matkustella sekä nauttia lastenlasten kanssa yhdessäolosta.

Eläkeläisten työllistämismahdollisuuksista on lisättävä kannustavuutta ja viestintää

Kyselyn selkeänä johtopäätöksenä on se, että mahdollisuudesta työskennellä eläkkeellä on tehtävä yhteiskunnassa selkeä tavoitetilä, jota on eri kannusteina syytä edistää. Eläkeläisten työmahdollisuuksien lisääminen hyödyttää myös koko kansantaloutta. Informaatiota työnteosta eläkkeellä on myös selkeästi lisättävä.

Yhteiskunta voi kannustaa eläkkeen ohella työskentelemistä lieventämällä verotusta sekä edistämällä osa-aikatyön mahdollisuuksia.

On myös edistettävä sellaisia toimintamalleja, jotka helpottavat työtä haluavien ikäihmisten ja työnantajien kohtaamisia. Tässä voisi yksi mahdollisuus rakentaa tehokas sähköinen alusta, jossa halukkaat työnhakijat ja työnantajat voivat esitellä osaamistaan sekä työmahdollisuuksia. Tähän Eläkkeeltä töihin -hanke antaa hyvät mahdollisuudet.

Eläkeliitto ry

Eläkkeeltä töihin -hanke

Kalevankatu 61, 00180 Helsinki

Antero Kupiainen, projektipäällikkö

p. 040 72 57 031 antero.kupiainen@elakeliitto.fi

Kari Hiltunen, projektiasiantuntija

p. 040 72 57 121 kari.hiltunen@elakeliitto.fi

www.elakeliitto.fi/eläkkeeltätöihin

www.facebook.com/elakeliitto